

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10878 - Didàctica Específica. Models i Àmbits en la Intervenció Orientadora / 11
Titulació	Màster Universitari de Formació del Professorat
Crèdits	5
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Maria del Mar Triay Enrich	Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria					

Contextualització

L'assignatura 'Models i àmbits en la intervenció orientadora' és una de les denominades didàctiques específiques de l'especialitat d'Orientació Educativa que forma part del mòdul denominat 'Aprenentatge i ensenyament de les matèries corresponents', juntament amb altres assignatures, (Processos d'assessorament, disseny i desenvolupament curricular; i, Avaluació i diagnòstic).

L'assignatura ens introdueix en els principals models i àmbits d'actuació en la intervenció orientadora, en aquest sentit es realitzarà la identificació i l'anàlisi de conceptes clau sobre el tema.

Es tracta d'una assignatura de caràcter obligatori.

No es descarta la possibilitat de convidar alguna altra persona especialista en continguts propis de la matèria, amb l'objecte d'enriquir el discurs de les sessions de classe.

Requisits

L'assignatura no té requisits essencials ni recomanables més enllà dels requisits generals d'accés al Màster.

Competències

Específiques

- * Adquirir criteris i destreses per a la selecció o elaboració de recursos didàctics (22) .
- * Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals, i comprendre les possibles disfuncions que afecten l'aprenentatge (23) .

Guia docent

- * Desenvolupar i aplicar metodologies didàctiques que considerin la diversitat de l'alumnat, adaptant l'acció educativa i orientadora als trets personals i col·lectius (24) .
- * Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten els alumnes amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge (26) .
- * Dissenyar i desenvolupar espais d'aprenentatge que, basats en el treball individual i cooperatiu, facilitin l'aprenentatge de la matèria i fomentin l'educació de valors, la igualtat de drets, la ciutadania, el respecte als drets humans i la contribució individual i col·lectiva a la sostenibilitat social i ambiental (27) .
- * Relacionar els continguts de l'àrea o matèria amb altres, amb l'objecte de desenvolupar experiències interdisciplinàries (29) .
- * Conèixer els recursos educatius, amb especial atenció als relacionats amb les TIC, i el seu ús en el suport a activitats d'ensenyament-aprenentatge (30) .

Genèriques

- * Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de competències, atenent al nivell i formació prèvia dels estudiants, també la seva orientació, de forma individual i en col·laboració amb altres professionals del centre (2) .
- * Cercar, obtenir, processar i comunicar informació (oral, impresa, audiovisual digital o multimèdia), transformar-la en coneixement i aplicar-la en els processos d'ensenyament aprenentatge en les matèries pròpies de l'especialització cursada (3) .
- * Adquirir estratègies per estimular l'esforç de l'estudiant i promoure la seva capacitat per aprendre individualment i amb els altres, i desenvolupar habilitats de pensament i de decisió que facilitin l'autonomia, la confiança i la iniciativa personal (6) .
- * Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula, dominar destreses i habilitats socials necessàries de cara a fomentar l'aprenentatge i la convivència a l'aula, i abordar problemes de disciplina i resolució de conflictes (7) .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Els continguts temàtics de l'assignatura 'Models i àmbits en la intervenció orientadora' es treballaran des de la vessant teòrica i també pràctica, i és a través d'aquests continguts i de la metodologia de feina pertinent que es donarà resposta a les competències esmentades abans.

Continguts temàtics

1. Models d'actuació en orientació educativa.
 - 1.1. Model clínic, model de programes, model de consulta. El model constructivista.
 - 1.2. Eixos d'intervenció.
 - 1.3. Models organitzatius institucionals.
2. Orientació professional.
 - 2.1. Assessorament personal, educatiu i professional.
 - 2.2. Les activitats professionals i les intervencions en orientació educativa i professional.
 - 2.3. Principis psicopedagògics en l'orientació acadèmica i professional.
 - 2.4. La intervenció psicopedagògica en els àmbits de desenvolupament del POAP.
 - 2.5. El POAP en la tutoria del grup classe.

Guia docent

3. La tutoria.

- 3.1. L'acció tutorial i el pla d'acció tutorial (PAT). Àrees d'intervenció.
- 3.2. Assessorament en relació al PAT. Agents implicats.
- 3.3. El PAT en les diferents etapes educatives.
- 3.4. La tutoria i les TIC.
- 3.5. Competències i perfil del tutor.
- 3.6. Disseny del PAT.

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric dels temes a través de classes teòriques, seguint diversos textos i lectures de referència que serviran per a fixar el coneixements lligats a les competències previstes. Aquestes classes donaran pas a l'aplicació dels continguts adquirits a diverses situacions a partir d'una proposta d'activitat vinculada a processos formatius, amb la qual cosa es permetrà a l'alumnat iniciar-se i desenvolupar les competències previstes. La professora proposarà la realització d'activitats de treball en grup i/o individual.

Amb el propòsit d'afavorir l'autonomia i el treball personal de l'alumne, l'assignatura empra la plataforma de Campus Extens, que es dedica a l'ensenyament flexible i a distància, incorporant l'ús de la telemàtica a l'ensenyament universitari. Així, mitjançant l'eina de teleeducació Moodle l'alumne/a tindrà a la seva disposició una comunicació en línia i a distància amb la professora, un calendari amb notícies d'interès, documents electrònics i enllaços a Internet, propostes de pràctiques de treball autònom, de caire individual o grupal.

Activitats de treball presencial (1,2 crèdits, 30 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals amb participació de l'alumnat	Grup gran (G)	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació en la pràctica docent mitjançant l'exposició per part de la professora dels continguts de l'assignatura amb el suport de material audiovisual (video, presentacions en power point, etc.). Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es poden presentar els continguts teòrics mitjançant la discussió en grup i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions realitzades i del material complementari que s'aporti.	
Classes pràctiques	Pràctiques presencials	Grup gran (G)	L'alumnat, organitzat en petits grups, posarà en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques a partir de l'anàlisi i comentaris de documents escrits, activitats de reflexió que s'aniran presentant al llarg del curs, sempre amb la coordinació docent. Es podrà proposar als grups de treball l'exposició de la seva proposta de treball, amb l'objecte de conèixer i enriquir-se dels diferents plantejaments o metodologies de feina.	

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Guia docent

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (3,8 crèdits, 95 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectures complementàries	Lectures complementàries d'acord amb el temari de l'assignatura. Aquestes lectures són imprescindibles per tal de poder realitzar amb èxit els treballs individuals i en grup.	
Estudi i treball autònom en grup	Realització i lliurament de les activitats d'avaluació proposades	L'alumnat, en petit grup, haurà de realitzar diferents propostes de feina, d'acord a les orientacions que es facilitin a l'inici de l'assignatura. Per a la realització d'aquestes feines s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies d'aquesta matèria. Aquestes feines es lliuraran una vegada finalitzades les sessions presencials, en el termini que s'acordi en el seu moment.	

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

1. Per poder avaluar positivament l'assignatura, caldrà que l'alumne/a aprovi la proposta de feines que es realitzarà.
2. Totes les activitats obligatòries tenen una data límit de lliurament que s'especificarà en el "calendari" de l'aula virtual. En qualsevol cas l'alumnat no serà qualificat positivament de l'assignatura sense haver lliurat i aprovat dites activitats.
3. El plagi d'alguna part o de la totalitat d'un treball és motiu de desqualificació: l'estudiant haurà de tornar a matricular l'assignatura.
4. El treball ha de respondre a les pautes i aspectes formals propis (estructura, documentació, cites i referències, ...) del que es considera òptim en un document acadèmic dels estudis de postgrau.
5. Són elements d'avaluació l'ortografia, la claredat en l'exposició, l'ús adient del vocabulari, la redacció, els aspectes formals, etc. dels treballs lliurats.
6. Les actituds que interrompen les dinàmiques de classe poden ser motiu de desqualificació.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una

Guia docent

menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Classes magistrals amb participació de l'alumnat

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació en la pràctica docent mitjançant l'exposició per part de la professora dels continguts de l'assignatura amb el suport de material audiovisual (video, presentacions en power point, etc.). Es fomentarà la intervenció de l'alumnat en aquestes classes on es poden presentar els continguts teòrics mitjançant la discussió en grup i la posada en comú dels diferents punts de vista a partir de les explicacions realitzades i del material complementari que s'aporti.
Criteris d'avaluació	La finalitat d'aquestes sessions és posar a l'abast de l'alumnat els fonaments teòrics i la seva aplicació en la pràctica docent mitjançant l'exposició per part de la professora de l'assignatura. Es fomentarà la intervenció i participació de l'alumnat en aquestes sessions de classe (discussions en grup, posades en comú, aportacions personals...).
	Cal assistir a un 65% de les sessions de classe.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Pràctiques presencials

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	L'alumnat, organitzat en petits grups, posarà en pràctica els continguts treballats a les classes teòriques a partir de l'anàlisi i comentaris de documents escrits, activitats de reflexió que s'aniran presentant al llarg del curs, sempre amb la coordinació docent. Es podrà proposar als grups de treball l'exposició de la seva proposta de treball, amb l'objecte de conèixer i enriquir-se dels diferents plantejaments o metodologies de feina.
Criteris d'avaluació	L'alumnat, organitzat en petits grups, iniciarà el disseny del treball propi de l'assignatura, d'acord a les pautes i indicacions realitzades, en el seu moment, per part de la professora. La feina realitzada durant les sessions pràctiques pot donar lloc a un temps d'exposició i presentació a classe, per part de l'alumnat. Es tindrà en compte l'assistència i participació a les sessions de feina i durant les possibles sessions de presentació en gran grup. Adequació de preguntes i comentaris: aportació d'idees, experiències, exemples, opinions, etc. de forma argumentada i en relació als continguts treballats. Escolta activa de les intervencions dels i de les altres. Plantejament de preguntes, dubtes, qüestionaments que ajudin al grup a avançar en la construcció dels seus aprenentatges. Treball en grup a l'aula i aprofitament del temps i recursos per a la resolució de les activitats pràctiques. Cal assistir a un 65% de les sessions de classe. L'assistència sense participació s'avaluarà, com a màxim, amb un 5.

Percentatge de la qualificació final: 15%

Guia docent

Realització i lliurament de les activitats d'avaluació proposades

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	L'alumnat, en petit grup, haurà de realitzar diferents propostes de feina, d'acord a les orientacions que es facilitin a l'inici de l'assignatura. Per a la realització d'aquestes feines s'hauran de posar en pràctica les competències pròpies d'aquesta matèria. Aquestes feines es lliuraran una vegada finalitzades les sessions presencials, en el termini que s'acordi en el seu moment.
Criteris d'avaluació	Aquests treballs han de respondre a les pautes i aspectes formals propis (estructura, documentació, cites i referències, ortografia, claredat expositiva...) del que es considera òptim en els estudis de postgrau. Coherència amb els continguts treballats a classe. Capacitat d'anàlisi i reflexió. Els treballs d'assignatura es lliuraran segons el termini que es marqui en el calendari de l'assignatura.

Percentatge de la qualificació final: 70%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

En la preparació dels continguts de les diferents unitats temàtiques de l'assignatura es pot consultar el següent material:

Bibliografia bàsica

- Alvarez González, M. (2006). Planificación y organización de la acción tutorial. En M.Álvarez González (Coord) La acción tutorial: su concepción y su práctica (pág 27-80). Madrid: MEC.
- Babío, M (2011). Orientación y transición entre etapas. En E.Martín e I. Solé (Coords.) Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención (págs. 151-167). Barcelona: MEC-Graó.
- Cutillas, V., Morató, J. y Rizo, M (2010). Tutoría: escenario para la convivencia. Sesiones para la tutoría en la educación secundaria. Málaga: Aljibe.
- Domínguez, G., Álvarez, F.J.; López, E. (2011). La orientación educativa y tecnología de la información I comunicación. Sevilla: Editorial MAD.
- Fernández Rey, E (2009). La orientación académico-profesional en los escenarios educativos. En L. Sobrado y A. Cortés (Coords.) Orientación profesional. Nuevos escenarios y perspectivas (págs. 203-220). Madrid: Biblioteca Nueva.
- Giner, A.; Puigardeu, O. (2008). La tutoría y el tutor. Estrategias para su práctica. Barcelona: ICE UB-Horsori.
- Longás, J; Mollá, N. (coords.) (2007). La escuela orientadora. La acción tutorial desde una perspectiva institucional. Madrid: Narcea.
- Martín, X. et al. (2003). Tutoría. Técnicas, recursos y actividades. Madrid: Alianza
- Monereo, C.; Pozo, J.I. (Coords.) (2005). La práctica del asesoramiento educativo a examen. Barcelona: Graó.
- Monge Crespo, C. (2009). Tutoría y orientación educativa. Madrid: Wolters Kluwer.
- Mora, F. (2011). Tutoria hacia una formación integral. Monterrey: Fomento Científico de Monterrey.
- Negro Moncayo, A. (2006). La orientación en los centros educativos. Barcelona: Graó.
- Nieto, J.M., Botías, F. (2000). Los equipos de orientación educativa y psicopedagógica. El asesoramiento a centros escolares desde un análisis institucional. Barcelona: Ariel.
- Núñez, M.C. (coord.) (2011). Orientación educativa. Madrid: Catarata.
- Riart Vendrell, J. (coord.) (2007). Manual de tutoría y orientación en la diversidad. Madrid: Pirámide.

Guia docent

Sebastián, A. (Coord), Rodríguez Moreno, M.L. Y Sánchez, M.F(2003). Orientación profesional. Madrid: Dikynson.

Vázquez, J.L. (2004). Orientación tutorial. Mira Editorial.

Velaz de Medrano, C. (2011). La orientación académica y profesional en la educación secundaria. En E. Martín e I. Solé (Coords.) Orientación educativa. Modelos de intervención (págs. 129-149). Barcelona: MEC-Graó.

Bibliografia complementària

Altres documents que resultin d'interès per a l'assignatura.

Altres recursos

Al llarg del curs es podrà fer ús de diferents recursos que estaran disponibles a la plataforma moodle.

